

Posudek oponenta

Bc. Michaela Frýbertová, Společenský život Konstantinových Lázní v 19. A 20.století ve vzájemné komparaci. Diplomová práce pod vedením docenta PhDr. Jana Kiliána, Ph.D., Katedra historie Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni, 2015, 115 str. + XXV číslovaných strantextových a obrazových příloh.

Diplomová práce slečny Frýbertové je nesporně přínosná velkým souhrnem informací, často různorodých a roztroušených v těžko dostupných pramenech a literárních zdrojích. Kromě rozboru literatury vytěžila i cenné údaje díky archivnímu výzkumu. Rozhodně obohatila kvantitou i kvalitou svou předchozí bakalářskou práci, zaměřenou rovněž na dějiny Konstantinových Lázní. Posuzovaná práce má propracovanou osnovu, dobrou grafickou úroveň včetně širokého spektra obrazových příloh. O svědomitosti a badatelské pílí svědčí i téměř 400 poznámek pod čarou. Ještě glosa k přílohám – přílohy 8-9 mohly být zvětšeny, použité reprodukce jsou bohužel nečitelné. Celkově soudím, že přílohová část mohla být bohatší – opravdu nejsou k dispozici třeba historické snímky ze zahájení či prvních let provozu bezdružické železnice, či snímky z pohnutých a zlomových let 1938 a 1945 (Američané, odsun apod.)?

Cením si množství uvedených, objevných a málo známých údajů – celek však vyznívá spíše jako mozaika a soubor dílčích studií (např. exkurz o haléřovém spolku, dějiny hasičského sboru a sportovního i kulturního života lázní. Zajímavé jsou sice údaje o významných návštěvnících z poválečné doby, ale bylo by zajímavé zjistit a ověřit, odkud tyto údaje Zdeněk Procházků do svého průvodce získal? Záslužné bylo i zařazení vzpomínek, ale jejich zařazení do práce není úplně organické (lepší by bylo využít je v přílohách). U vzpomínek paní Burešové není jasné, odkud bylo čerpáno, a postrádáme i bližší údaje o její osobě ve vztahu ke Konstantinovým Lázním. Často citovaná publikace od dr.Dlauhého mohla být kriticky více zhodnocena. Zajímavé jsou části týkající se menšinového školství i vypjaté situace roku 1938, kdy i nezaujatého čtenáře překvapí brutalita (ne-li většina, tak aspoň velké části) sudetoněmeckých obyvatel KL vůči českým sousedům (věc, která je obecně v pozadí současné české publicistiky, která se spíše vyžívá v líčení „hrůz“ odsunu). I z tohoto pohledu je poučné vylíčení květnové atmosféry roku 1945, kdy americký velitel reagoval na protiamerické nálady a bojkot jeho rozkazu či spíše přáníohledně ubytování rozkazem na okamžitéhovystěhování (během 5 hodin!) veškerého německéhoobyvatelstva z KL do okolních vesnic. Také se ukazuje na daném případě, že Revoluční gardy, mnohdy nelichotivě, ale časté nespravedlivě nazývané „rabovací“, v konkrétním případě KL se užitím násilí (pokud zde vůbec bylo doloženo) vůbec nemohly rovnat akcím fanatických ordnerů ze září 1938 (zabití českého občana, fyzické útoky, bití).

Práci Michaela Frýbertové jsem si přečetl se zájmem (již proto, že se jedná o oblast mně blízkou). Výsledek jejího snažení kvituji s povděkem již proto, že již před drahným časem se na katedru a na mne osobně obrátili představitelé Bezdružic a Konstantinových Lázní s přáním zadat podobnou diplomku. Jistě by stálo za to, aby autorka kontaktovala odpovědné představitelé obou obcí a nabídla jim aspoň část své práce ke zveřejnění (třeba i na pokračování).

Právě proto si dovoluji upozornit ještě na pár vybraných chyb a nepřesností, případně stylistických neobratností, které se dají snadno opravit. Co se týče historické retrospektivy: asi by se mohla zdůraznit poměrně pozdní germanizace kraje (dokončená tu až počátkem 18.století), ostatně i „německé“ názvy vesnic jsou pouze zpotvořená původní česká pojmenování (Radisch je tedy Hradiště). Dobyť Gutštejna Žižkou není spolehlivě doloženo dobovými prameny. U Bezdružických z Kolovrat se mohla zmínit jejich tragická účast v bitvě u Moháče. V případě Loewensteinů bych doporučil uvést konkrétní letopočty. Páni z Vrtby,

nikoliv z Vrby (s.24), Hradišťská hora se jmenuje Hradišťský vrch či Okrouhlé Hradiště (od tímto jménem je registrována i tamní národní kulturní památka). Tento kopec se určitě nenachází v údolí (s.27), ale téměř 200 metrů nad ním. Hrad Gutštejn neleží v údolí „bublavého“ Úterského potoka, nýbrž na Hadovce, jeho pravostranném přítoku (s.52).

Formulace „ do obce (KL) začaly přicházet jednotky 16.obrněné divize spolu s generálním generálem Johnem L.Piercemkterý vedl 3.americkou armádu generála George S. Pattona“ (kdo komu velel, armáda je více než divize).

Nicméně přes připomínky a výhrady si cením vynaložené práce i úsilí autorky, navíc podloženého dodržením odborných norem a kritérií. Závěrečné hodnocení proto zní: práce splňuje nároky kladené na diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením velmi dobře.

Profesor PhDr. Jan Kumpera, CSc.
V Plzni 23.července 2015

